GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE DI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 franci.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 225 — *Lunĭ, Marțĭ, 13 (25) Octomvre.* — 1887.

Brașovŭ, 12 Octomvre 1887.

Cu ocasiunea aniversarei diplomei din Octomvre 1860, care deșteptase speranțe atâtŭ de frumóse în sînulŭ tuturorŭ popórelorŭ monarchiei habsburgice, ḑiarulŭ cehicŭ din Praga „Hlas Naroda“ se provócă la următórea aserțiune a lui Palacky:

„Pe câtŭ timpŭ popórele vorŭ avé cause de a-șĭ teme naționalitatea, nu va fi în Austria nicĭ mulțămire nicĭ pace. Décă în acéstă privință nu se vorŭ da *garanții în însușĭ organismulŭ statului*, frasele mulcomitóre din partea celorŭ dela guvernŭ vorŭ fi risipite înzadarŭ. Neîncrederea se va lăți totŭ mai tare, subminândŭ tóte legăturile devotamentului și ale iubirei.“

Valórea acestei aserțiunĭ a marelui patriotŭ boemŭ o scimŭ apreția și noi, cei din partea de dincóce a monarchiei, în tótă însemnătatea ei. De aceea trebue sĕ ne bucurămŭ, că bărbații de statŭ austriacĭ se străduescŭ a aplana în modŭ pacînicŭ conflictulŭ dintre Cehĭ și guvernŭ ivitŭ din causa unei mĕsurĭ asupritóre pe têremulŭ instrucțiunei. Trebue sĕ se delăture causele, carĭ facŭ pe Cehĭ sĕ-șĭ téma naționalitatea și bine și înțeleptŭ lucrézĭ corifeii maiorității parlamentare din Austria, décă nu pregetă a-șĭ da concursulŭ lorŭ pentru ca sĕ se pótă delătura bănuielile Cehilorŭ.

Dela modulŭ cum se va resolva afacerea scólelorŭ medii dincolo de Laita depinde chiar esistența și programulŭ regimului actualŭ și, cumpănindŭ bine situațiunea din monarchiă, trebue sĕ dorimŭ ca sistemulŭ de guvernare din Austria, întemeiatŭ pe principiulŭ egalei îndreptățirĭ politice-naționale a tuturorŭ popórelorŭ, sĕ nu sufere vre-o lovitură neașteptată prin vr'unŭ pasŭ neprecugetatŭ alŭ guvernului.

Scirile ce sosescŭ din Viena ne spunŭ că acum și Polonii și conservativii germanĭ din maioritate; adecă fracțiunea Hohenwart și Lienbacher suntŭ gata a sprijini dorințele îndreptățite ale Cehilorŭ în privința instrucțiunei secundare. Astfelŭ se speră, că conflictulŭ se va resolva în favórea sistemei de guvernare actuale, încungiurându-se pericululŭ unei eventuale schimbărĭ a guvernului.

In partea de dincóce a monarchiei corifeii politicĭ nicĭ că se gândescŭ a lua vre-o mĕsură pentru mulțumirea naționalitățilorŭ și tótă atențiunea lorŭ este îndreptată aḑi asupra *espunerei financiare a d-lui Tisza*. Ministrulŭ președinte și actualulŭ conducĕtorŭ alŭ ministeriului de finance a desvoltatŭ în espunerea sa nisce speranțe forte optimiste. Elŭ crede că primindu-se propunerile sale, până în anulŭ 1890 deficitulŭ financielorŭ ungare póte fi delăturatŭ. Câte promisiunĭ de aceste nu au făcute anĭ miniștrii de finance unguresci și ce s'a alesŭ din tóte o sêmțimŭ destulŭ de amarŭ noi, contribuabilii!

Din afară ne sosesce o scire sensațională. *Pretendenții la tronulŭ Franciei* érăși se mișcă: N'a ajutatŭ nimicŭ nicĭ espulsarea prinților. Contele de Paris crede binevenitŭ momentulŭ de a iniția o agitațiune în stilŭ mare în favórea sa. Elŭ se află acuma în Dortrecht, în Olanda, și aicĭ primesce pe aderenții sĕi, carĭ îlŭ visiteză în massă. Secretarulŭ contelui de Paris, d-lŭ Camille Dupuy, a declaratŭ într'o convorbire, ce a avut'o c'unŭ redactorŭ, că contele și amicii sĕi suntŭ convinșĭ, că singura formă de guvernare, care póte sĕ favoriseze desvoltarea Franciei, este monarchia democratică. „Noi nu suntemŭ conjurațĭ periculoșĭ“ ḑise Dupuy, „voimŭ numai sĕ redămŭ Franciei forma de guvernare, ce a întrodus'o casa de Orleans, alŭ căreia representantŭ e contele, și sub care Francia a fostŭ fericită.“

Caracteristicŭ e că contele de Paris nu vré sĕ comunice numele celorŭ ce-lŭ visiteză. Se ḑice că voiesce sĕ evite orĭ-ce svonŭ. Orĭ și cum însĕ dovedesce atitudinea lui, că Francia încă n'a scăpatŭ de periculuŭ unorŭ nouĕ turburărĭ interióre. Probabilŭ că acțiunea contelui de Paris este sprijinită și de către Rusia, de aceea trebue sĕ i se atribue o importanță deosebită.

In memoria lui Iacobŭ Mureșianu.

Redactorul „Gazetei Transilvaniei“ a mai primitŭ următorele telegrame și scrisorĭ de condolență:

Budapesta, 10 (22) Octomvre 1887.

După o absență de mai multe ḑile returnândŭ din străinătate, o străinătate unde rarŭ pĕtrunde veste despre Românĭ, aflai de gréua lovitură a sorții, gréua pierdere ce ai înduratŭ și D-ta cu familia, dér națiunea nóstră desclinitŭ. Vinŭ deci a Vĕ ruga, sĕ primiți și din a mea parte, ca a unuia dintre cei mai vechĭ amicĭ și onorătorĭ, espresiunea celei mai sincere condolențe.

V. Babeș.

Deva, 10 (22) Octomvre.

Deși târdiu, totuși permiteți-ne și nouĕ ca unorŭ modeștĭ învĕțătorĭ, simpli dilerĭ ai națiunei române, sĕ ne esprimămŭ sêmțemintele de adêncĭ regrete, de recunoscință și piă memoriă față cu pierderea ce a suferit'o prin mórtea tatălui D-vóstre familia și națiunea.

„*Apparent rari nantes in gurgste vasto*“, ḑice fórte frumosŭ celebrulŭ poetŭ străbunŭ Virgiliu, în Aeneida sa. Și noi voimŭ a ne esprima tocmai după cum se esprimă eroulŭ epopeei romane: De amŭ mai vedé bărbațĭ de aceștia emulândŭ în nobila luptă pentru progresŭ, pentru recâștigarea drepturilorŭ politice ale poporului românŭ, ca Iacobŭ Mureșianu!

Elŭ în cariera spinósă de profesorŭ și publicistŭ românŭ într'unŭ timpŭ de unŭ jumĕtate de seculŭ era esemplu în gândirĭ și aspirațiunĭ mărețe, bărbatŭ devotatŭ binelui generalŭ. Elŭ ḑiua-nóptea, în timpurĭ bune și rele, cu cuvêntulŭ și fapta aducea obolulŭ sĕu pe altariulŭ Minervei pentru luminarea poporului românŭ.

Visulŭ de aurŭ și idealulŭ lui Iacobŭ Mureșianu pe marea suferințelorŭ națiunei române, prin mijloculŭ valurilorŭ celorŭ turbate, era a vedé pe toțĭ fii poporului luptându-se cu credință neclătită și cu bărbăția pentru realisarea aspirațiunilorŭ drepte și sânte naționale.

Calea pentru realisarea acestui idealŭ a vĕḑut'o croită, căcĭ în tinerimea română de dincóce de Carpațĭ a inspiratŭ sêmțeminte nobile, curagiu neînduplecatŭ și energiă în luptă. Elŭ a fostŭ apostolulŭ libertății și apĕrătorulŭ celorŭ asupriți. Despre unii ca aceștia ḑice sf. scriptură la Luca Evanghelistulŭ: „Celŭ ce va face și învĕța mare se va chiăma întru împĕrăția lui Dumnedeu!“. Ne asociămŭ și noi la doliulŭ națiunei și ne esprimămŭ condolența față cu familia decedatului, dorindŭ ca Dumneḑeu sĕ o mângăe, ér lui Iacobŭ Mureșianu îi ḑicemŭ:

Mergĭ spirite pe calea ce țĭ-ai sĕmĕnat'o cu florĭ! Sborĭ spirite pe plaiurile ceresci, și petrece acolo în corulŭ spiritelorŭ frățescĭ! Noi in inimile nóstre îțĭ vomŭ rĕdica o coróna ideală, care va purta inscripțiunea: „Nobilŭ trăescĭ și după ce ai muritŭ. Fiă ca marele tĕu sufletŭ sĕ ne inspire tuturorŭ iubirea binelui și sĕ ne conducă pururea pe calea dreptului!“.

In numele corpului învĕțătorescŭ alŭ tractului Devei.

Nechita Luculețu — **Simeon Vladŭ**

Fapte patriotice.

Teuții de susŭ, Octomvre 1887.

(Urmare.)

Dapă acestŭ recursŭ la 3 lunĭ ținu pretorele A. Smidt o cercetare, la care eram citatŭ ca acusatŭ, și la care nicĭ că mĭ-au fostŭ chemați martorii și nicĭ că a fost de față adevĕratul acusat. Recursul sușternut la pretore i s'a datŭ acestuia și cu acela umbla lăudându-se între poporenii mei, că va vede popa cu cine își face tréba!

Notarulŭ scia ce are sĕ fiă sfîrșitulŭ, că adecă nu dreptatea va reeși invingĕtóre, ci arbitriulŭ. Așa s'a și întêmplatŭ.

Adecă notarulŭ a concipiatŭ o scrisóre contra întreprinderei, contra preotului și a senatului scolarŭ de următorulŭ cuprinsŭ: „Stimate d-le pretore supremŭ! D. preotŭ administratorŭ din Tĕuții de susŭ silesce pe locuitorĭ cu amenințărĭ la primirea unei repartiții, care pré multŭ întrece preste puterea acelora, ca sĕ ḑidéscă o scólă comunală, ... nu ne putemŭ lăsa în așa marĭ cheltuelĭ, — numai cu paguba nóstră materială am puté spesa, — der încă și aceea credemŭ, că d-lŭ preotŭ Ioanŭ Costinŭ nu este îndreptățitŭ ca prin o păreche de ómenĭ, supușĭ și obligațĭ lui după placŭ, sĕ arunce greutățĭ pe comună și la plătire sĕ ne silescă.

Din acéstă causă rugămŭ pe stim. d-nŭ pretore supr. sĕ se îndure a îndruma pe juḑii comunalĭ la reținere legitimă, nu cumva prin silirea preotului sĕ fimŭ espușĭ la neplăcerĭ.“

Acéstă scrisóre a trimis'o notarulŭ la judele din Tĕuții de susŭ, care cu multŭ zelŭ, în formă oficiósă, a chematŭ pre credincioșĭ la sine prin subjude, în 10 Iuliu ca sĕ o subscrie; au subscris'o aprópe 25 de inșĭ, toțĭ de rânza judelui; totŭ la acéstă scrisóre a subscrisŭ notarulŭ și din Satunoulŭ de susŭ vr'o 9 inșĭ. De însemnatŭ este, că la poporenĭ nu lĭ-a esplicatŭ deplinŭ ce cuprinde scrisórea și așa i-a sedusŭ.

Acéstă scrisóre așa subsrisă o sușternù notarulŭ pretorelui pre lângă altă scriptă, în care merge și mai departe în tulburare.

Și pe basa acestora află de bine pretorele a mĕ pune pe mine sub acusă, că pentru-ce voiescŭ eu a face scolĭ. După cercetarea ținută în 17 Augustŭ, fuseiu surprinsŭ cu o judecată sub Nr. 1356/1887, în care se ḑice sĕ solvescŭ lui Papp Zsigmond 4 fl., căcĭ nu s'a putută afla în decursulŭ cercetărei, că densulŭ a agitatŭ poporulŭ contra edificandelorŭ scolĭ, că din fasiunea martorilorŭ reese, că și elŭ s'a oferitŭ a ajutora la edificare, că pre lângă cei 2 martorĭ, 13 poporenĭ din Satunou spunŭ, că n'a agitatŭ contra scolelorŭ.

In acéstă decisiune, după cum se vede, fórte frumosŭ este spălatŭ notarulŭ, însĕ ar fi trebuitŭ pre lângă acesta și o îndrumare, în care sĕ i se spună cum trebue sĕ se pórte față de causa scolelorŭ edificânde, — ca adecă densulŭ și juḑii sĕ dea totŭ sprijinulŭ senatului scolarŭ — ceea ce póte cu voia s'a omisŭ.

Convingêndu-mĕ deplinŭ că prin acéstă cercetare și resoluțiune s'a îngreunatŭ și mai tare posiția senatelorŭ scolare, încâtŭ nu mai potŭ funcționa regulatŭ și suntŭ multŭ lovite în drepturile lorŭ chiar prin pretorele supremŭ, am sușternutŭ următórea apelațiune către vicecomitele comitatensŭ:

Nr. 124
1887.

Onoratŭ oficiu viceșpanalŭ!

Subscrisulŭ copia Nr. 1356/1887 aicĭ sub a) cu onóre alăturată în causa notarului Papp Zsigmond o apelezŭ.

1. In înțelesulŭ legii din a. 1876 despre forurile scolarĭ, articlu XXVIII § 9 în causa edificărei scólelorŭ a hotăritŭ unŭ senatŭ alesŭ după tóte regulele și legile normative în acéstă privință, și care au depusŭ și jurămêntulŭ de lipsă.

Hotărîrea acelora guvernulŭ diecesanŭ ca forŭ supremŭ, în anulŭ curentŭ 9 Februariu sub Nr. 1196 a aprobat'o și întărit'o după cum apare din copia aicĭ sub b) alăturată.

2. Indată ce acéstă aprobare supremă o făcui cunoscută credincioșilorŭ mei, notarulŭ cercualŭ a și începutŭ a critica hotărîrea senatelorŭ și decisiunea aprobatóre a forului supremŭ, ḑicêndŭ: „că eu ca presidele senatelorŭ pre locuitorii comunalĭ i silescŭ cu amenințărĭ, că eu cu senatele scolarĭ nu sunt îndreptățitŭ ca sĕ facemŭ hotărîrĭ îngreunătóre, că membrii senatelorŭ scolarĭ, carĭ trebue sĕ judece și lucre conformŭ jurămintelorŭ depuse, mĭ-arŭ fi supușĭ, precum apare destulŭ de chiarŭ din scriptele respectivului. La începutŭ a agitatŭ poporulŭ prin vorbe în contra nobilei întreprinderĭ, însĕ după ce eu, ca presidele senatelorŭ scolarĭ, l'am pârâtŭ — sub nr. 77 — a începutŭ a tulbura poporenii prin scripte,

3. Scripta amintită de sub nr. 77 am susternut'o în 9 Maiu d lui pretore supremŭ, cu rugarea sĕ iee la întrebare pe numitulŭ d. notarŭ, cum cutéză a agita contra unei hotărîrî aduse de unŭ forŭ supremŭ și legitimŭ; d-lŭ pretore supremŭ i-a lăsatŭ timpŭ și ocasiune lui Papp Zsigmond, not. cerc., ca sĕ și potă continua agitaţiunile după placŭ, căcĭ, numai după trei lunĭ și 8 dile ţinŭ cercetare, der acuma, la acéstă cercetare, eu, acusatorulŭ, eram citatŭ ca acusatŭ, după cum se vede din »citaţiunea“ sub c) alăturată.

4. Infăţișându mĕ la cercetare, la care martorii mei n'au fostŭ citaţĭ, ci eu fuseiu provocatŭ sĕ-i dau pe faţă, din întâmplare Avramŭ Mădărașŭ, judele com. din Satunou de susŭ, care a fostŭ subscrisŭ la scripta compusă prin notarŭ, și care ca acusatorŭ contra mea a fostŭ citatŭ doră prin notarŭ, la rugarea mea a fostŭ ascultatŭ ca martore prin pretorele supremŭ, însĕ, după cum se vede din dechiaraţiunea sub *d* alăturată, a mărturisitŭ falsŭ, sĕ póte că a dișŭ d. notarŭ și aceea ce a mărturisitŭ respectivulŭ da când deja era acusatŭ.

Mărturisirea lui Mihailŭ Cinege, care s'a ascultatŭ mai târdiu prin d. pretore, încă este introdusă în protocolŭ falsŭ, adecă ce arŭ fi fostŭ ingreunătorŭ pentru notarŭ nu s'a indusŭ în acela.

Ce se ţine de cei 13 locuitorĭ din Satunou de sus, suntŭ falsŭ introdușĭ între martorĭ, séu doră argumentéză pe lângă d. notarŭ și aceea, că dênșii n'au fostŭ de faţă când a agitatŭ, décă se póte și așa mărturisi și a fi martorŭ, atuncĭ jumĕtate comitatulŭ ilŭ póte lua de martore d-lŭ pretore, că eu credŭ că jumĕtate comitatulŭ n'are cunoscinţă ce face acestŭ individŭ faţă cu scólile nóstre.

5. Locuitorii din Satunou de susŭ, carĭ au fostŭ citaţĭ, n'au figuratŭ ca martorĭ ci dimpreună cu notarulŭ au fostŭ de faţă ca acusatorĭ contra mea, că pentru ce voiescŭ eu a zidi scóla, pentru aceea i a întrebatŭ d. pretore ce lĭ-ar fi plângerea și plângerea acelora a spus-o judele lorŭ, precum se vede apriatŭ din protocolulŭ investigaţiunei. Vĕdêndŭ eu aceste, rugaiu pe d-lŭ pretore sĕ nu se lase a fi sedusŭ prin subscrierea insceinată prin notarŭ, și sĕ nu ţină în privinţa scólilorŭ nici o cercetare, căcĭ face cercetare contra hotărîrei unuĭ forŭ supremŭ și vatĕmă autoritatea aceluia, m'am contra pusŭ acestei procederĭ, și pentru aceea ca baremi cu poporenii din Tĕuţii de susŭ sĕ nu ţină cercetare în causa scolară, după cum apare apriatŭ din scripta sub *e* alăturată, acéstă scriptă șĭ-a avutŭ succesulŭ doritŭ.

(Va urma.)

SCIRILE DILEI.

Incă o *comună s'a revoltatŭ*. **După „Pester Lloyd“ causa revoltei ar fi următórea: Locuitorii comunei** *Perôcseny* **din comitatulŭ** *Hont* **îșĭ luau fără a li se concede lemne din pădure și vênau, din care pricină furŭ de repeţite orĭ condamnaţĭ la pedepse în banĭ. In dilele acestea ducêndu-se forestierulŭ cu 4 gendarmĭ și cu unŭ esecutorŭ în comună, ca sĕ secvestreze pe locuitorĭ pentru prevaricaţiunile silvice, aceștia se înarmară cu ciomage și cu furcóe de ferŭ, alungară pe esecutorŭ, prinseră pe gendarmŭ și deteră focŭ căilorŭ pădurarului. Sera a sositŭ din Ipolysag unŭ despărţĕmêntŭ de gendarmĭ sub conducerea unui sub'ocotenentŭ, care arestă pe 16 locuitorĭ. Satulŭ e pădditŭ de ulanĭ.**

—x—

Dr. *Davidŭ Starcevicĭ* **e bolnavŭ în arestŭ. Cerêndŭ sĕ fiă transportatŭ în spitalŭ, tribunalulŭ din Agramŭ a respinsŭ cererea pe temeiulŭ cercetării medicilorŭ.**

—x—

D-lŭ *Ioanŭ Mihalcea* **și-a serbatŭ cununia sa cu domnișóra** *Elena Vioreanu* **erĭ Dumineca 11 Octomvre în Sf. Biserică „Negustorii“ din Buzĕu. Felicitărĭ căldurόse tinerei părechĭ.**

—x—

Suntŭ fórte dese casurile, în care preoţii unguresci nu imormênteză pe credincioșii lorŭ săracĭ *fără plată* în dilele trecute amŭ comunicatŭ două casurĭ. Acum un nou cas ni-l comunică „Pester Lloyd“: Preotulŭ ref. din Szerencs n'a vrutŭ sĕ imormênteze pe fetiţa unui meseriașŭ, fără plata tacsei restanţe bisericescĭ de 2 fl. 13 cr. Bietulŭ omŭ, lipitŭ de sĕracŭ, fu nevoitŭ sĕ-șĭ ducă copilulŭ la grópă fără preotŭ.

—x—

Ministerulŭ a aprobatŭ cunoscuta *învoială* făcută între comuna *Brașovŭ* și între comunele *Săcelelorŭ* Magistratulŭ din locŭ a și primitŭ la 20 Octomvre n. emisulŭ ministerialŭ privitorŭ.

—x—

Nicĭ bugetulŭ comunei *Caransebeșŭ* nu e fără deficitŭ. Unŭ deficitŭ de 7000 fl. pentru unŭ venitŭ comunalŭ de numai 15,000 fl., asta-i totușĭ enormŭ! Se va acoperi printr'unŭ aruncŭ comunalŭ. Mai bine ca tóte stă bugetulŭ comunei *Becicherecului mare*, care are unŭ plus de . . . 1 cr!

—x—

La vama română dela *Predealŭ* s'a *confiscatŭ* o câtăţime însemnată de haine și de cisme, adresate unorŭ neguţitorĭ din Bucurescĭ.

—x—

„*Epocei*“ i se spune, că comisia însărcinată a examina diferitele modele de puscĭ cu repetiţiă presintate *ministerului românŭ de rĕsboiu* de către unii fabricanţĭ, a depusŭ raportulŭ sĕu, conchidêndŭ la respingerea tuturorŭ acelorŭ modele, nicĭ unulŭ ne-întrunindŭ condiţiile unei arme perfecte.

—x—

In loculŭ batalionului 23 de vênătorĭ, ce staţiona în *Abrudŭ* și care acum e în garnisónă la Sibiiu, s'a transferatŭ la Abrudŭ batalionulŭ 2 din regim. 51 de infanteriă.

—x—

Diurnistulŭ Iosefŭ *Boronkay* a *defraudatŭ* marĭ sume de banĭ la o primăriă cercuală din Pesta. Pasĕrea, care sburase, a fostŭ prinsă în Abony, comitatulŭ Albei.

Invĕţămêntulŭ ruralŭ și domeniulŭ corónei.

Cetimŭ în „România Liberă“:

Conformându-se unei inalte dorinţĭ, esprimată încă din prima di de Maiestatea Sa, administraţiunea domeniului Coronei continuă a lucra cu o stăruinţă nepregetată și neintreruptă la desvoltarea și propășirea invĕţămêntului ruralŭ.

La 4 ale lunei curente s'a deschisŭ érășĭ unŭ nou localŭ de școlă, în numele Regelui, de către d. Ionŭ Kalinderu, administratorulŭ domeniului Coronei.

Acéstă deschidere a fostŭ o sĕrbătore pentru comuna Balta Domnei, de pe domeniulŭ Gherghiţa (Prahova). Unŭ publicŭ numerosŭ, compusŭ din locuitorii comunelorŭ Balta-Domnei, Gherghiţa, Ciumaţii, Sudiţii, etc. proprietarĭ de prin vecinătate cu domnele lorŭ, mai mulţĭ fruntașĭ, ca preoţii, învĕţătorulŭ, primarulŭ cu consilierii, se adunaseră dinaintea școlei. Unŭ mare numĕrŭ de foștĭ militarĭ, purtândŭ pe pieptŭ insemnele dobândite în ultimulŭ rĕsboiu, formau ca o gardă de onóre. Localulŭ este o clădire nouă, frumósă, bine întocmită, de dădăria solidă, și cu incăperĭ indestulătore și luminóse. Clasele suntŭ inzestrate cu totŭ materialulŭ școlarŭ de trebuinţă, procuratŭ în cele mai bune condiţiunĭ. Atâtŭ faţada câtŭ și interiorulŭ fusese decorată cu multŭ gustŭ, cu frundișŭ și ghirlande. Timpulŭ veni și elŭ în ajutorulŭ serbărei, fiindŭ câtŭ se póte de frumosŭ. După terminarea sfinţirei școlei, d. Kalinderu ţinu următórea cuvêntare:

Scumpĭ copii! Voi, carĭ m'ascultaţĭ și care vedeţĭ astădi deschidêndu-se ușile acestei frumose clădirĭ, datorite mărinimiei M. S. Regelui, clădire care este casa, averea nóstră, precum va fi și aceea a copiilorŭ și a strănepoţilorŭ voștri, dragĭ copii veniţĭ pentru a lua parte la acéstă mare serbare, ascultaţĭ câte-va cuvinte dela unŭ omŭ, care prin virstă ar pute fi tatălŭ vostru și care vĕ vorbește cu tóta inima.

Care este invĕţămêntulŭ pe care veniţĭ sĕ-lŭ primiţĭ în acéstă școlă? învĕţămêntŭ, care e temelia tuturorŭ celorl'alte, séu mai bine disŭ, din care decurgŭ tóte celelalte. Acestŭ învĕţămêntŭ este:

Cinstiţĭ pe Domnulŭ Dumnedeu, cinstiţĭ prin urmare pe tata și pe mama, care'lŭ infăţișeză pe pĕmentŭ, care v'au datŭ poveţele onórei și ale virtuţei. Arătaţi-le iubire, ascultare și îngrijire, căcĭ de pe urma lorŭ veţĭ ave dreptulŭ de a vĕ dice omenĭ cinstiţĭ, dela ei aţĭ primitŭ cunoscinţa datorinţelorŭ vóstre, dela ei veţĭ moșteni nume bunŭ printre consătenĭ și vadă în obște.

Iubirea, ascultarea și respectulŭ de părinţi... se numescŭ cu unŭ nume: cucernicie, căcĭ facŭ și ele parte din cultulŭ ce totŭ omulŭ e datorŭ către Totŭ-Puterniculŭ, către patriă, către familiă.

Patria e muma nóstră cea dintâiu, ea a fostŭ muma strămoșilorŭ noștri și va fi și aceea a copiilorŭ și a strănepoţilorŭ noștri. Pentru ea nu trebue sĕ cruţămŭ nicĭ o jertfă, nicĭ a vremei, nicĭ aceea a muncei, nicĭ măcarŭ a vieţei; în totŭ casulŭ trebue sĕ fiţĭ gata a-i da ei totŭ. Când dicŭ patriă, inţelegŭ prin acestŭ mare cuvêntŭ și capulŭ ei, Regele, care este braţulŭ și sufletulŭ ei, care este și elŭ părintele poporului, der unŭ părinte fără sfârșitŭ.

Da, omenĭ bunĭ, care sunteţĭ aicĭ de faţă, care aţĭ primitŭ botezulŭ de sânge în rĕsboiu și care purtaţĭ pe pieptŭ semnulŭ biruinţei, ţera părintescă e aceea pentru care au muritŭ soldaţiĭ românĭ la Griviţa, la Plevna, la Rahova, la Smârdanŭ. Bărbăţiei lorŭ și vitejiei Capului ostei datorimŭ neatêrnarea și prin urmare Regalitatea de care ne bucurămŭ acum. Când priviţĭ mărirea acestorŭ fapte, nu uitaţi că le datorimŭ sângelui acestorŭ bravĭ. Dându'șĭ vieţa lorŭ pentru patriă, ei s'au făcutŭ demnĭ de celŭ maĭ măreţŭ mormêntŭ și dicêndŭ mormêntŭ nu vorbescŭ de acela care cuprinde rĕmășiţele lorŭ, ci de ţera întregă, care este mormêntulŭ lorŭ. Numele lorŭ și amintirea faptelorŭ lorŭ vorŭ rĕmâne în inima tuturorŭ, pe când monumentele cele lucrate de mâna omului vorŭ peri sub loviturile vremei.

Luaţi-vĕ, scumpĭ copii, după acele pilde, care vi le-au lăsatŭ de moștenire părinţii, rudele și concetăţenii voștri, fiţĭ incredinţaţĭ, cum au fostŭ ei inșișĭ, că fericirea este unŭ rodŭ alŭ libertăţei și că libertatea cere unŭ sufletŭ mare.

Omenĭ bunĭ, carĭ mĕ ascultaţĭ, aceste cuvinte nu vi le spunŭ ca mângâere pentru copii, fraţii, seu prietenii ce l'aţĭ pierdutŭ póte în resbelŭ: deșĭ ai muritŭ cu inimă. Nu voiţĭ óre și voi, ca ei, mai bine o trecere din viaţă la mórte, peste care se revarsă gloriă decâtŭ unŭ traĭ întunecosŭ? Prin încetarea lorŭ de a mai fi printre voi, casa vóstră nu a rĕmasŭ deșertă, căcĭ camaradiĭ voștri din care mulţĭ au primitŭ îngrijirea cea bună ca de mamă, a compătimitórei Reginei nu mai suntŭ, der gloria lorŭ vieţuesce și ne mângâe de acéstă durerósă pierdere.

Audindŭ neincetatŭ cum suntŭ numiţĭ ca pilde de vitejie și de iubire de ţeră, și lăudaţĭ pentru jertfa lorŭ, insufleţiţi-vĕ, dragĭ copii, a-i urma, a păși pe drumulŭ celŭ slăvitŭ pe care l'au deschisŭ ei.

Gândiţi vĕ că este o datorinţă sfântă și când vĕ va veni rêndulŭ, arĕtaţi-vĕ și voi demnĭ de mândria cu care salutămŭ adĭ amintirea lorŭ.

Acestea suntŭ sentimentele de care vĕ vorbescŭ aci în puţine cuvinte, și pe care unŭ istoricŭ grecŭ din vechime le desvoltă intr'unŭ chipŭ strălucitŭ. D-ta, d-le învĕţătorŭ, nu mĕ indoescŭ, le vei sădi în inima și mintea școlarilorŭ; istoria nóstră e din ferĭ ire destulŭ de bogată cu fapte mărețe pentru ca sarcina acéstă sĕ-ţĭ fiă ușoră.

D-ta, d-le primarŭ, care represinţĭ autoritatea, binevoesce a apĕra acestŭ aședĕmêntŭ bine-făcĕtorŭ cu care mărinimia Regelui nostru a îndestratŭ satulŭ, povĕţuesce pe locuitorĭ sĕ-șĭ trimită copii la școlă, lucréză ca ei

FOILETONU.

O NÓPTE TERIBILĂ.

de Maurice Reynold, traducere de Ioanŭ E. Prodanŭ.

(Urmare.)

V.

Loculŭ de intêlnire se alesese gara dela Luxembourg; trenulŭ, care avea sĕ ducă la castelulŭ dela Sombreffe pe marchisŭ și pe óspeţii sĕi, pleca diminéţa la 9 ore.

René, sosindŭ de cu séră în Brussela, se preumbla în susŭ și 'n josŭ prin mica gară, când d'odată éta că dăresce pe d-lŭ de Werrières și pe cele două fiice ale sale. Invĕluite în mantale lungĭ, sub carĭ le dispărea costumulŭ, aveau pe capŭ micĭ bonete, ornată fie-care cu câte-o pană de vulturŭ. Tinĕrului 'i se păru că caracterulŭ fisionomiei Ioanei devenise mai pronunţatŭ; în privirea ei puteai afla chiar asprime. Cu tóte aceste, când ilŭ vĕdu pe René ilŭ intêmpină cu unŭ surisŭ drăgălașŭ și dĕdu mâna cu elŭ.

— Mĕ bucurŭ că te revĕdŭ, îi dise ea.

Incâtŭ privea pe Maria, ea se făcu ca focuiŭ de roșiă la vederea lui René, și la respectuósa lui salutare îi rĕspunse încetinelŭ.

Bĕtrânulŭ marchisŭ, nelinișitŭ, agitatŭ, nu mai avea stare. Elŭ arunca privirĭ pline de nedumerire spre loculŭ de intrare alŭ gărei.

— Tată, dise Ioana, vino odată, e timpulŭ sĕ ne suimŭ în vagonŭ.

— Der nu vĕdŭ pe Hubert, dise marchisulŭ cu nerăbdare. Cu tóte că 'mĭ promisese d'a fi aicĭ la ora ficsată.

— Hei, d-ta scĭ bine, tată, că nu putemŭ conta pe promisiunile doctorului.

Marchisulŭ îșĭ freca sprincéna și se uita la fiica lui cu o mâniă înăbușită, care-lŭ puse în uimire pe René.

Intr'o clipă, elŭ credu a descoperi în istoria acestei familii lucrurĭ misteriόse și jalnice.

— Trebue sĕ amânămŭ plecarea décă doctorulŭ nu sosesce la timpŭ, dise marchisulŭ, fiindŭ încă totŭ palidŭ și agitatŭ.

— D-ta uiţĭ, tată, dise Ioana cu récélă, că în castelŭ tótă lumea e pregătită pentru sosirea nóstră, și că aicĭ nu se mai află nicĭ unŭ servitorŭ.

— Ah! e adevĕratŭ, rĕspunse marchisulŭ suspinândŭ.

Doctorulŭ nu sosi încă și se deciseră a se sui în cupeulŭ vagonului.

René se aședase faţă 'n faţă cu Ioana și nu se mai sătura d'a o privi; intrégа ei fiinţă ilŭ încânta, dela surisulŭ ei, până la ţinuta graţiósă ce-o luase în unghiulŭ vagonului. La staţiunea a patra trenulŭ trebuia schimbatŭ și mulţimea așteptată. Acéstă împrejurare fu binevenită pentru René, putêndu-se preumbla cu Ioana, și fiindŭ câte-va minute împreună.

— Câtŭ sunt de fericitŭ, că te-am putută revedé, îi dise elŭ; d-ta nu poţĭ scĭ cu ce nerăbdare am așteptatŭ acestŭ momentŭ! Sĕ te vĕdŭ în fiă-care clipă, sĕ petrecŭ ca și d-ta sub acelașŭ coperișŭ.

— Nu-mĭ vorbi astfelŭ! îi dise ea cu bruscheţă și cu unŭ felŭ de groză.

Tinĕrulŭ se uită cu surprindere la fată, care îșĭ increţise sprincenele.

Moștenirea ce o făcuse René, îi permitea d'a se'nsura orĭ când ar fi voitŭ; der elŭ spera sĕ câștige iubirea Ioanei înainte de a-i descoperi schimbarea produsă în posiţia lui. De sigurŭ, ţinuta tinerei pentru elŭ nu era încuragiatόre și elŭ nu șĭ putea esplica ce felŭ de terόre ar fi putut'o cuprinde în momentulŭ în care elŭ îșĭ da silinţa a o face sĕ ghicéscă afecţiunea lui.

In fine, elŭ trebuia sĕ mai aștepte; póte-că în decursulŭ șederii lui în castelŭ i se va da ocasiune a descoperi tinerei fete violenta pasiune de care era cuprinsŭ pentru ea.

Trenulŭ așteptatŭ se dări în capĕtulŭ gării, întocmai ca unŭ animalŭ negru cu ochĭ de focŭ, sforăindŭ totŭ mai repede cu câtŭ mai multŭ se apropia. Sosi în fine suflândŭ, îșĭ domoli apoi mersulŭ, și în urmă se opri.

sĕ pricépă insemnătatea şi folosulŭ invĕţăturii. De altminterĭ legea însăşĭ vine in ajutorulŭ d-tale fă êndŭ din mergerea la şcólă a copiilorŭ o datorin‍ă anumiă şi neînlăturată a părinţilorŭ.

Sĕ sfêrşimŭ serbarea nóstră cu strigătulŭ scumpŭ inimelorŭ nóstre, de:

Trăiască Regele Carolŭ I! Trăiască Regina Elisabeta!

Aceste cuvinte venite din inimă erau fórte la loculŭ lorŭ, căcĭ au fostŭ bine pricepute şi apreţiate de toţĭ cei de faţă. Rĕspunsurile făcute au probatŭ că locuitorii suntŭ pĕtrunşĭ de tótă însemnătatea ajutorului ce li-se dă spre a merge înainte pe calea propăşirei şi a luminărei. Preotulŭ d. Dumitru Gherghiţeanu spune in rĕspunsulŭ sĕu că »pentru aceste bine facerĭ ce necontenitŭ amŭ primitŭ „dela bunii noştri Suveranĭ, suntemŭ datorĭ ca în fiăcare »ḑi sĕ înălţămŭ către cerŭ rugile nóstre“.

Primarulŭ arată cum locuitorii şi-au impusese deja jertfe pentru a ave o şcólă, der că nu avuse in a bucuria şi mângăerea sufletéscă sĕ aibă in comună unŭ învĕţătorŭ plătitŭ de Statŭ, căcĭ neavêndŭ unŭ localŭ propriu, se refusa orĭ-ce cerere de aşa felŭ:

»Locuitorii — ḑice consiliulŭ comunalŭ — recunoscêndŭ valórea darului regalŭ, nu potŭ avé decâtŭ admiraţiune pentru iubitulŭ nostru Suveranŭ«. Conchide ḑicêndŭ că pe viitorŭ marele nostru Căpitanŭ va repurta şi mai marĭ victoriĭ in orĭ ce complicaţiunĭ cu fii ţĕrei adăpaţĭ de micĭ la luminile cărţei.

Invĕţătorulŭ espuse într'unŭ chipŭ fórte lămuritŭ' cum binc-facerea Regelui nu a căḑutŭ pe unŭ pămêntŭ neroditorŭ, şi cum işĭ va da tóte silinţele pentru ca şcóla sĕ dea băeţĭ deşteptĭ, iubitorĭ de ordine, şi cunoscĕtorĭ ai trecutului nemului lorŭ.

După sfârşitulŭ acestei serbărĭ consacrate inteligenţei, veni rêndulŭ petrecerilorŭ. Se oferiră locuitorilorŭ de ale mâncărei, se goliră câte-va pahare în onorea binefăcĕtorului Suveranŭ; şi apoi totulŭ se sfârşi, după bunulŭ şi străvechiulŭ obiceiu românescŭ, cu hore şi alte de acele jocurĭ naţionale cu ajutorulŭ cărora işĭ mai uită Românulŭ grijile şi munca ḑilnică, pentru câteva óre. Atâtŭ d. I. Kalinderu câtŭ şi d. silvicultorŭ Oneanu şi d. Machedonŭ, mare proprietarŭ din localitate, s'a intreţinutŭ totŭ timpulŭ cu locuitorii dându-le poveţĭ bune şi îndemnându-i la muncă.

Manevrele de lângă Focşanĭ

Tema manevrelorŭ carĭ au inceputŭ la Focşanĭ este următórea:

Unŭ inamicŭ avêndŭ 8 regimente de infanteriă, 6 baterii de artileriă şi 4 regimente de cavaleriă este presupusŭ că vine dinspre Bacău. Primele trupe disponibile, 10 bataliône de infanteriă, unŭ batalionŭ de geniu, 4 regimente de cavaleriă şi 5 baterii se pornescŭ din Râmnicŭ la Focşanĭ spre a-i intêmpina şi avêndŭ ordinŭ sĕ resiste câtŭ mai multŭ până ce le va sosi ajutóre. Inamiculŭ va fi figuratŭ de unŭ escadronŭ de cavaleriă alŭ cărui fiecare plutonŭ va insemna unŭ regimentŭ, şi o bateriă de artileriă alŭ cărei fiecare tunŭ va insemna o bateriă.

Ḑiua I. 8 Octomvre. Trupele se vorŭ afla la 10 diminéţa in posiţia următóre: Infanteria şi artileria între Putna şi Gârla Morilorŭ, în colóne de marşŭ gata a se pune in mişcare in spaţiulŭ cuprinsŭ între Făurei şi Precestenĭ. Cavaleria la Şuşiţa călare pe şoseaua Focşanĭ-Mărăşescĭ.

Inamiculŭ va avea eclerorii sĕi rĕspândiţĭ pe marginea pădurei Mărăşescilorŭ.

Manevra va începe prin punerea în mişcare a diviziei de cavaleriă care va da ataculŭ şi vĕḑêndŭ infanteria inamică se va retrage descoperindŭ frontulŭ diviḑiunei de infanteriă, care intră in luptă.

Insĕ, găsindu-se in faţa de forţe superióre începe retragerea până la satulŭ Făurei, până unde este urmărită de inamicŭ.

Ḑiua II. 9 Octomvre. Posiţia dela Făurei-Precestenĭ care a fostŭ întărită este atacată din nou a doua ḑi de inamicŭ. Apĕrarea considerândŭ, că posiţiunea nu se mai póte ţine, va ordona retragerea.

In timpulŭ acesta va sosi cu calea ferată o bateriă călăréţă, care va descinde in drumŭ şi va veni in grabă pe linia de apĕrare. Acesta va fi semnalulŭ că ajutórele aşteptate au sositŭ.

Infanteria ia ofensiva, ér cavaleria ameninţă retragerea inamicului,

Lupta se va termina aci.

Falimente marĭ în Lipsca.

Marele bancher Bernhardt Sandbank din Lipsca a încetatŭ cu plăţile şi acésta din causă că „Banca de Scont“ din acelŭ oraşŭ a încetatŭ plăţile. Sandbank sta in relaţiunĭ cu cea mai mare parte din bancherii din Iaşĭ şi acésta scire, spune »Liberalulŭ“, a produsŭ o mare sensaţiă in lumea comercială din Iaşĭ.

Cu privire la falimentulŭ băncei Disconto din Lipsca se scrie că falimentulŭ a fostŭ provocatŭ prin neregularităţile directorilorŭ Windkelmann şi Ierusalini.

Banca Disconto trecea de mai multŭ timpŭ ca puţinŭ solidă, der nimenĭ nu credea, că va isbucni atâtŭ de repede o catastrofă. Era bătĕtorŭ la ochĭ că la 17 ale curentei se ţinuse grabnicŭ o şedinţă a consiliului de administraţiune despre care sĕ rĕspândeau din Lipsca cele mai neliniştitóre scirĭ.

Dela acéstă şedinţă lipsindŭ directorii Winkelmann şi Ierusalini, se presupunea că ei au fugitŭ din Lipsca. Amêndoi au jucatŭ fórte multŭ la bursă in valorĭ rusescĭ şi au avutŭ in lunile din urmă perderĭ colosale, fiindŭ că in urma campaniei ḑiaristicei oficióse germane efectele de valóre ale Rusiei suferiseră fórte multŭ.

Câtŭ de multŭ suntŭ atinse institutele financiare din Lipsa prin acestŭ falimentŭ încă nu se scie.

Acţiunile Disconto, care mai deunăḑĭ notau 303 mărcĭ, astăḑi au scăḑutŭ la 30 mărcĭ.

Raportŭ poliţienescŭ. — N'ai nevoiă sĕ pricepĭ multă metereologiă, pentru a prognostica cu siguranţă matematică că la têrgulŭ anualŭ de tómnă va ploua. Aşa şi têrgulŭ de êstŭ anŭ, ce a trecutŭ, a inceputŭ cu plóiă şi zăpadă şi a încetatŭ cu plóiă, şi încercarea cerului de a'şĭ da în ḑiua dântêiu o înfăţişare mai veselă, pentru ca sĕ mai dea speranţă spiritelorŭ deprimate, a fostŭ slabă şi prea târḑiă. Din punctŭ de vedere poliţienescŭ insĕ se póte privi acestŭ têrgŭ ca isbutitŭ, întru câtŭ poliţia a avutŭ fórte puţinŭ lucru. Deja recunóscerea întreprinsă pe întregŭ teritoriulŭ oraşului a fostŭ însoţită de succesŭ potrivitŭ, dovadă cu praxa întrebuinţată mai nainte de poliţiă faţă cu pungaşii a avutŭ efectŭ. Pe când altă dată poliţia prindea mulţĭ pungaşĭ, bărbaţĭ şi femei, de rêndulŭ acesta numai câţiva nepre vĕḑĕtorĭ, carĭ sperau sĕ facă bune treburĭ, au avutŭ desamăgirea de a se gândi timpŭ de 2 ḑile in arestŭ asupra stagnării afacerilorŭ şi de a'şĭ pune la disposiţiă mutra, ca sĕ li-o ia fotografulŭ poliţiei. Acestei împrejurărĭ e a se mulţămi, că la têrgŭ numai câteva furturĭ mai micĭ s'au comisŭ. Unŭ singurŭ pungaşŭ din cei mai cunoscuţĭ, care deja împodobesce albumulŭ criminalilorŭ, cutezase in ultima ḑi a têrgului sĕ vină la Braşovŭ; der deja la primulŭ furtŭ tŭ lovitŭ de rĕsbunătórea Nemesis şi pusŭ la umbră.

Doi schimbătorĭ de banĭ din locŭ cumpĕraseră acum vr'o patru sĕptĕmânĭ, cum ḑicŭ ei, dela 3 ţĕranĭ românĭ din Boroşineulŭ micŭ aurŭ curatŭ naturalŭ în formă de beţe şi tóte în greutate de aprópe 2 chilograme, cu neinsemnatulŭ preţŭ de 488 fl., pe care, cum pretindŭ, voiau sĕ-lŭ dea unui aurarŭ de aci ca sĕ-lŭ topéscă şi apoi sĕ-lă trimétă la monetăria din Viena. Sâmbăta trecută află poliţia despre acésta, luă dela schimbătorĭ aurulŭ, care represintă o valóre de celŭ puţinŭ 3300 fl., şi făcŭ arătare la judecătoria penală competentă, deórece esistă momente de apróре sigură bănuială, că acestŭ aurŭ provine dela unŭ furtŭ.

Dare de sémă şi mulţămită publică.

(Urmare şi fine din Nr. 223)

29. Dela On. domnŭ *George Codru*, notarŭ cercualŭ în Drăguşŭ, *2 fl. 50 cr. v. a.* colectaţĭ prin primarulŭ Danilă Popa din comuna Viştea superióră. *Suma 2 fl. 50 cr. v. a.*

30. Dela On. domnŭ *D. C. Panţu*, comerciantŭ în Brăila (România) *170 lei noi*, colectaţĭ dela p. t. domnĭ: D. C. Panţu, comerciantŭ 10 lei noi, Costache C. Panţu, comerciantŭ 1 leu nou, Nicolau S. Birzănescu, farmacistŭ 8 lei noi, Anonimŭ 1 leu nou, C. I. Olteanŭ, contabilŭ 2 lei noi, P. Bancotescu, comisioner 10 lei noi, Anonim 4 lei noi, G. Avisalom, comisionerŭ 2 lei noi, Anonim 3 lei noi, I. Petrescu, învĕţătorŭ 1 leu nou, I. N. Frateşŭ, comerciantŭ 5 lei noi, Stefanŭ Beloiu, comerciantŭ 6 lei noi, Nicolae V. Perlea, comerciantŭ 10 lei noi, Aureliu Bunea, comerciantŭ 2 lei noi şi I. Alexe Frateşŭ, comerciantŭ 5 lei noi, toţĭ din Brăila şi Societatea „Carpaţii« Secţia II-a din Brăila 100 lei noi *Suma 170 lei noi.* Suma acésta de 170 lei noi în bancnote românescĭ s'a schimbatŭ (prefăcutŭ) la societatea de economiă „Furnica“ din Făgăraşŭ în *72 fl. v. a.*

31. Bucatele: grêu, şi cucuruzŭ, carĭ s'au mai adunatŭ in cancelaria comunală din Galaţĭ s'a vêndutŭ pentru preţulŭ de 2 fl. 80 cr. *Suma 2 fl. 80 cr. v. a.*

Sumele de sub punctele 23—31 a dărei acesteia de sémă, carĭ facŭ la olaltă 125 fl. 87 cr., s'au împărţitŭ nenorociţilorŭ incendiaţĭ din Galaţĭ în 11 Septemvre 1887 st. n.

Peste totŭ la acestŭ comitetŭ de ajutorare s'au adunatŭ şi împărţitŭ până acuma următórele sume de banĭ:

a) 400 fl. 80 cr. v. a. împărţiţĭ incendiaţilorŭ la 10 Maiu a. c. st. n.

b) 126 fl. 61 cr. v. a. împărţiţĭ incendiaţilorŭ la 5 Iunie a. c. st. n.

c) 125 fl, 87 cr. v. a. împărţiţĭ incendiaţilorŭ la 11 Septemvre 1887. La olaltă dér s'a adunatŭ şi împărţitŭ suma de *652 fl. 28 cr. v. a* ce de sigurŭ a contribuitŭ la alinarea multorŭ suferinţe şi lipse.

Le mulţămimŭ din inimă Onoraţilorŭ domnĭ colectanţĭ şi generoşilorŭ contribuenţĭ in numele nenorociţilorŭ incendiaţĭ din Galaţĭ, şi ne deobligămŭ a publica şi mai departe orĭ-ce ajutóre carĭ vorŭ mai încurge şi după acésta in favorulŭ nenorociţilorŭ din acéstă comună.

Galaţĭ, 16 Septemvre 1887. st. n.

Ioanŭ Turcu, presed. com. de ajut. — *Nicolau Aronŭ*, secret. com. de ajut.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

DORTRECHT, 24 Octomvre. — Contele de Paris a datŭ erĭ unŭ prânḑŭ. Numele celorŭ carĭ au luatŭ parte se ţinŭ secrete din ordinulŭ contelui. Erĭ şi aḑi au sositŭ érăşĭ alţĭ visitatorĭ. Tóte hotelurile suntŭ ocupate. Adunarea se pare că are unŭ scopŭ multŭ mai seriosŭ decâtŭ o simplă întrunire amicală.

Editorŭ şi redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

Câţi-va călĕtorĭ se scoboriră, între alţii unŭ bĕtrânŭ frumosŭ cu barba albă, cu faţa încă plină de viéţă, cu ochii albastri; era îmbrăcatŭ într'unŭ costumŭ surŭ de vênatŭ, cu ghete, şi pe traista cea móle avêndŭ atârnată o puşcă.

Elŭ se îndreptă spre d-lŭ de Werrières cu unŭ mersŭ sprintenŭ şi vioiu.

— Bună ḑiua, marchisule, ḑise elŭ cu o voce dulce şi sonoră.

Pe buzele marchisului se vĕḑŭ unŭ surisŭ care lumină o clipă palida'i şi séca'i faţă.

— Puteai crede, ḑise elŭ dup'o pausă de o clipă, ca Hubert sĕ nu fi venitŭ?

— Sĕ mergemŭ, sĕ mergemŭ, marchisule, d-ta te aflĭ bine, şi n'avemŭ trebuinţă de doctorulŭ pentru ca sĕ putemŭ vêna vr'unŭ fasanŭ sĕu chiar şi vr'unŭ mistreţŭ. Pe drumŭ trenulŭ nu se opresce decâtŭ câteva minute.

Servitorulŭ veni sĕ înscinţeze că află-se unŭ compartimentŭ golŭ, în care mai ântêi intrară cele douĕ tinere. Domnulŭ de Werrières, ceva mai animatŭ prin sosirea bĕtrânului vênătorŭ, care se chema de Fonteilles, intră asemenea urmatŭ de cei doi tovarăşĭ ai sĕi.

Locomotiva se puse ér in mişcare; şi cu grabă străbătu spre Charleville. Fonteilles işĭ enara pe largŭ păţăniile sale de vênatŭ; marchisulŭ căḑu érăşĭ in fantasteriile lui, şi René privea la profilulŭ celŭ finŭ alŭ Ioanei, ai cărei ochĭ erau îndreptaţĭ spre peisagiulŭ ce fugea cu iuţélă; gardurile vii, arborii, colibele, păreau că sbóră înainte.....

Ioana le privea cum trecŭ, dér se părea că respiră cu greutate; deodată işĭ întórse capulŭ spre René, şi elŭ vĕḑu cum pe marginea genelorŭ ei lungĭ strălucea câte-o lacrimă....

Unŭ momentŭ după aceea, Ioana rîdea conversândŭ cu sora sa. Ce stranià enigmă este fata asta!

Era pe la améḑĭ, când ajunseră la gara dela Charleville. Unŭ carŭ vechiu îi aştepta; roţele-i erau într'o stare atâtŭ de rea, incâtŭ Fonteilles strigă:

— Cum sĕ póte, marchisule, de n'ai dispusŭ sĕ se repare acéstă trăsură? Decâtŭ sĕ mĕ suiu în ea, mai bucurosŭ mĕ ducŭ pe josŭ, nu voiu sĕ mĕ periclitez mergêndŭ în acéstă trăsură ce te bagă'n spaime.

— Haid sĕ plecămŭ, vino, ḑise Ioana cu surisulŭ ei drăgălaşŭ, dă'mĭ mâna sĕ mĕ suiu, unui vênătorŭ bravŭ ca d-ta nu-i e permisŭ sĕ refuse esemplulŭ ce i lŭ dau!

Totŭ vorbindŭ, ea'şĭ desbrăcă mantaua şi rĕmase în costumŭ surŭ vênătorescŭ. Jacheta i se aşeḑa fórte bine pe umerĭ şi pe talie, pola preste totŭ de pluşŭ îi ajungea până la genunchĭ; pulpele-i delicate erau strînse în ghete cu turecĭ lungĭ de colóre galbină, şi sub mica ei pălăriă cu pénă de vulturŭ, faţa ei dulce avea o espresiune plină de farmecŭ.

Bĕtrânulŭ Fonteilles subjugatŭ cu totulŭ nu mai refusă de a urma Ioanei şi Mariei, carĭ se suiseră deja in căruţă.

Castelulŭ marchisului era fórte apróре de cetăţuia Sombreffe; şi când intră trăsura în spaţiósa curte de onóre, tinerele fiice şi tatălŭ lorŭ, în spre trecere, fuseseră deja salutaţĭ de mai mulţĭ dintre locuitorĭ.

Ce clădire de unŭ aspectŭ bizarŭ şi posomoritŭ mai era acestŭ castelŭ! Turnulŭ, se ḑice, că data din secululŭ alŭ 12-lea, celelalte părţĭ aparţinéu epocelorŭ diferite, şi totulŭ forma o grămădire de lucrurĭ nepotrivite.

René observă imediatŭ starea ruinată a edificiului, desolarea curţii, în parte depavată, căderea zidurilorŭ din prejmuire.

O servitóre bĕtrână conduse pe tinĕrulŭ in odaia ce-i era destinată. Pentru a ajunge acolo, elŭ trebuĭ sĕ urce o scară în formă spirală şi sĕ trécă printr'unŭ lungŭ culoarŭ, în carele rĕspundéu celŭ puţinŭ o duzină de uşĭ.

Odaia lui René era situată, fără puţinŭ, apróре în mijloculŭ coridorului carele în partea opusă dela acela unde se afla scara de forma spirală, era tăiatŭ în unghiu dreptŭ printr'unŭ altŭ culoarŭ.

— Aceste suntŭ odăile amicului? întrebă René pe bĕtrâna servitóre. (Va urma.)

Cursulu la bursa de Viena

din 30 Octomvre st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	99 10
Rentă de hârtiă 5%	86.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	112 —
Bonurĭ rurale ungare	103 70
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 —
Bonurĭ rurale transilvane	104 25
Bonurĭ croato-slavone	104 25
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 80
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinuluĭ	123 25
Renta de hărtiă austriacă	89 35
Renta de arg. austr.	82 60
Renta de aurŭ austr.	111 50
Losurile din 1860	135 25
Acţiunile băncei austro-ungare	887 —
Act. băncei de creditŭ ung.	284.75
Act. băncei de creditŭ austr.	283.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 93
Napoleon-d'orĭ	9 93
Mărcĭ 100 imp. germ.	61 40
Londra 10 Livres sterlinge	125 50

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 5 Octomvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	93 1/2	9 1/2
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
» convert. (6%)	91—	92—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36 —
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» „ „ (5%)	91 3/4	92 1/4
» » urban (7%)	103—	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	87 1/2	88 1/2
Banca naţională a Românieĭ 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.1/4	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.03	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 21 Octomvre st. n. 1887.

Bancnote româneseĭ	Cump.	8.56	Vênd.	8.53
Argint românesc	»	8.50	»	8.55
Napoleon-d'orĭ	»	9.87	»	9 92
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.28
Imperialĭ	»	10.21	»	10.36
Galbenĭ	»	5 86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-niĭ abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatuluĭ postalŭ şi numeriĭ de pe făşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domniĭ ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Décă se ivescŭ iregularităţĭ la primirea diaruluĭ onor. abonaţĭ suntŭ rugaţĭ a ne încunosciinţa imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze. ADMINISTR. „GAZ. TRANS."

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rîşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Săcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rîşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Săcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia Predealŭ-Budapesta şi pe linia Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.30	—	7.30
Predealŭ	—	—	—	1.14
	—	9.12	—	—
Timişŭ	—	9.35	—	1.45
Braşovŭ	—	10.12	—	—
	7 20	—	4 01	2.32
Feldióra	7 57	—	4.47	—
Apatia	8 24	—	5 28	—
Augustinŭ	8.47	—	5.59	—
Homorodŭ	9.29	—	6 49	—
Haşfaleu	9 37	—	8.35	—
Sighişóra	10 53	—	9.02	—
	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediaşŭ	12.03	—	10 37	—
Copsa mică	12.26	—	10.59 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blaşiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1.23	—	12,33	—
Teiuşŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	2 49	—	2.48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.46	—	4 51	—
Apahida	5.01	—	5 28	Trenŭ de persone
Clusiu	5.21	—	5 56	
	—	3 01	—	6 37
Nedeşdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirişŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7 56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8 18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9.34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mezö-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Veneţia-Orădii	—	—	Trenŭ de persóne	10.57
Oradia-mare	—	9.11		11.07
	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6.33
Viena	—	—	2.15	—
	—	8.00	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Budapesta—Predealŭ

	Trenu de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11.05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12.02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2.01	—
Venţia-Orădii	—	—	—	2 08	
Fudi-Oşorheiu	—	—	—	2 19	—
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriş	—	—	—	5.53	—
Glâbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedişu	—	—	—	6.20	—
Clusiu	—	10.31	—	6.38	—
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 33	—	—	—	9.16
Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53
	1 11	—	—	—	10.—
Uióra	1.18	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2 25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2.50	—	—	—	12.34
Blaşŭ	3.03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copşa mic.	4.01	—	—	—	2.13
Mediaşŭ	4.20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	—	—	3.31
Sigişóra	5.42	—	—	—	4.32
Haşfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8.23
Feldióra	9 06	—	—	—	9.02
Braşovŭ	9.46	5.37	—	—	9.52
	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ	—	6.47	—	—	—
	—	11.30	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	1.01	—	4.51
Orăştia	1.32	—	5.18
Simeria (Piski)	2.32	—	6 15
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5.30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9 33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10 27
Paulişŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovaţŭ	8.28	—	11 25
Aradŭ	8.42	9.17	12.31
Szolnok	—	2 32	4 50
	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok	11.20	12.41	—
	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovaţŭ	4.43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Paulişŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5.41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10.42	—
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	—
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.13	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Haţegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Baniţa	—	—	6.40
Petroşenĭ	—	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenu de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	—	—	6.10
Baniţa	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7 37
Pui	—	—	8.20
Haţegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica luĭ Martin Kopony, Zernescĭ